

CERRAHPAŞA TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN TIP EĞİTİMİ ve MEZUNİYET SONRASI İLE İLGİLİ TUTUMLARI*

Elektronik
Cerrahpaşa
Tıp Dergisi

**Selçuk KÖKSAL, Suphi VEHİD, Aydın TUNÇKALE,
Ali ÇERÇEL, Ethem ERGİNÖZ, Ayşe KAYPMUZ,
Fikret SİPAHİOĞLU, Ahmet Nejat ÖZBAL**

▼ Giriş
▼ Yöntem-Gereç
▼ Bulgular
▼ Tartışma
▼ Sonuç
▼ Özet
▼ Kaynaklar

Background and Design.- Health indicators are not reached desirable level in our country. A good organisation of primary health care service, which depends on the quantity and quality of general practitioners employed at primary health care units, can increase health indicators. Knowing that medical schools are the only source of education as a general practitioner, we tried to determine the purposes of enrolling in a medical school and attitudes of 1340 medical students to the post graduate situation from the second to the six class of the Cerrahpaşa Medical School. The data obtained from the students by the questionnaire forms were analysed by appropriate statistical methods.

Results.- We determined that medical education was first preference of the 586 student, the second preference of the 127 student and the third preference of the 126 student. We determined that medical education was not first three preference on 40% of the students. A lot of students were filling regret for starting education in a medical school. Only 2.2% of the students were thinking to work as a general practitioner, 87% of them wanted to become specialised.

Conclusion.- In order to have good health indicators we need good organisation of the primary health care service. The importance of primary health care service must be emphasised in medical curriculum. General practitioners who work at primary health care service must be supported morally and physically.

Köksal S, Vehid S, Tunçkale A, Çerçel A, Erginöz E, Kaypmaz A, Sipahioğlu F, Özbal AN. The attitude of students of Cerrahpaşa School of Medicine on medical education and post graduated situation. *Cerrahpaşa J Med* 1999; 30 (4): 251-258.

GİRİŞ ▲

Tıp eğitiminin niteliği ve eğitim yöntemleri ile ilgili tartışmalar tüm dünyada sürmektedir.¹⁻³ Bölgesel olarak hastalıkların dağılımlarının ve öncelikli sağlık sorunlarının farklılıkları nedeniyle eğitimin de bölgesel özellikler taşıması zorunludur. Ülkemizde bebek ölüm hızının yüksekliği, yetersiz ve dengesiz beslenme, bulaşıcı hastalıkların mortalite ve morbiditelerinin yüksekliği, doğurganlığın yüksekliği halen öncelikli sağlık sorunlarıdır.⁴ Bu nedenle birinci basamak sağlık hizmetlerinde çalışan iyi yetişmiş personele ve pratisyen hekime ihtiyaç vardır. Bu araştırmada, bir tıp fakültesinde okuyan öğrencilerin bu gereksinimin ne kadar farkında oldukları, öğrencilerin tıp eğitimine yaklaşımları ve mezuniyet sonrası beklentileri değerlendirilmeye çalışılmıştır.

YÖNTEM VE GEREÇLER ▲

Araştırma Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde 1995-1996 Eğitim - Öğretim yılında 2, 3, 4,

5, 6. sınıflarda öğrenim gören toplam 1340 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Öğrencilerin tıp eğitimi ve mezuniyet sonrası ile ilgili düşüncelerini saptamak için hazırlanan kapalı ve açık uçlu sorulardan oluşan anket formları öğrencilere dersliklerde gruplar halinde dağıtılmış, anket ile ilgili gerekli açıklamalar yapılarak doldurularak sağlanmış ve elde edilen veriler uygun istatistiksel metotla değerlendirilmiştir.

BULGULAR VE TARTIŞMA ▲

Araştırma kapsamına alınan 1340 öğrencinin 782'si erkek (%58.4) ve 558'si (%41.6) kızdır. Öğrencilerin yaşları 17 ile 38 arasında değişmekte olup yaş ortalaması 22 ± 2 yıldır. Öğrencilerin 1218'i (% 90.9) bekar, 78'i (%5.8) sözlü ya da nişanlı, 39'u (%2.9) evli ve 5'i (%0.4) ise dul'dur.

Öğrencilerin tıp fakültesi öncesi mezun oldukları lise türlerine göre dağılımları Tablo I'de verilmektedir. Öğrencilerin %63'ü Normal Lise, %15.4'ü Anadolu Lisesi, %7.7'si ise özel Türk veya Yabancı Lise Mezunudur. Öğrencilerin Tıp Fakültesi öncesi yaşadıkları yerleşim yeri tiplerine baktığımızda; 1101'i (% 82.2) kent merkezi, 171'i (%12.8) kasaba, 46'sı (%3.4) köy ve 22'si (%1.6) yurtdışı şeklinde sıralanmaktadır. Öğrencilerin 469'u (%35) tıp fakültesi öncesi İstanbul'da yaşamakta olup bu ili sırası ile Bursa (%3.7), Yurtdışı (%3.6), İçel (%3.5), Adana (%3.2), Hatay (%3.0) ve diğer iller izlemektedir.

Tablo I. Öğrencilerin Mezun Oldukları Liselere Göre Dağılımları

Lise Türü	Erkek		Kız		Toplam	
	n	(%)	n	(%)	n	(%)
Normal Lise	481	61.5	80	65.1	844	63
Anadolu Lisesi	127	16.2	80	14.3	207	15.4
Türk Özel Lise	47	6.0	43	7.7	90	6.7
Yabancı Özel Lise	29	3.7	29	5.2	58	4.3
İmam Hatip Lisesi	28	3.6	17	3.0	45	3.4
Meslek Lisesi	23	2.9	4	0.7	27	2.0
Diğer	47	6.0	22	3.9	69	5.1

Öğrencilerin 1159'u (%86.5) tıp fakültesi öncesi üniversite hazırlık kurslarına devam etmelerine karşılık 181'i (%13.5) hazırlık kurslarına devam etmemiştir. Öğrencilerin üniversite sınavında tıp fakültesini tercih sıralarına baktığımızda 586'sının (%43.7) birinci tercihinin, 127'sinin (%9.5) ikinci tercihinin, 125'inin (%9.3) üçüncü tercihinin tıp fakültesi olduğu görülmektedir. Geriye kalan 502 öğrencide (%40) ise tıp fakültelerinin ilk üç tercihin dışında olduğu görülmektedir.

Tablo II. Öğrencilerin Tıp Fakültesi Tercihlerinde Etkili Olan Nedenler

Tercih Nedeni	Erkek		Kız		Toplam	
	n	(%)	n	(%)	n	(%)
Kendi isteği	575	58.9	460	67.1	1035	62.3
Aile isteği ve önerisi	277	28.4	186	27.2	463	27.9
Arkadaş önerisi	16	1.6	3	0.4	19	1.1
Rastlantısal olarak	108	11.1	36	5.3	144	8.7

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin tıp fakültesini tercihlerinde etkili olan nedenlere göre dağılımları Tablo II'de verilmektedir. Öğrencilerin

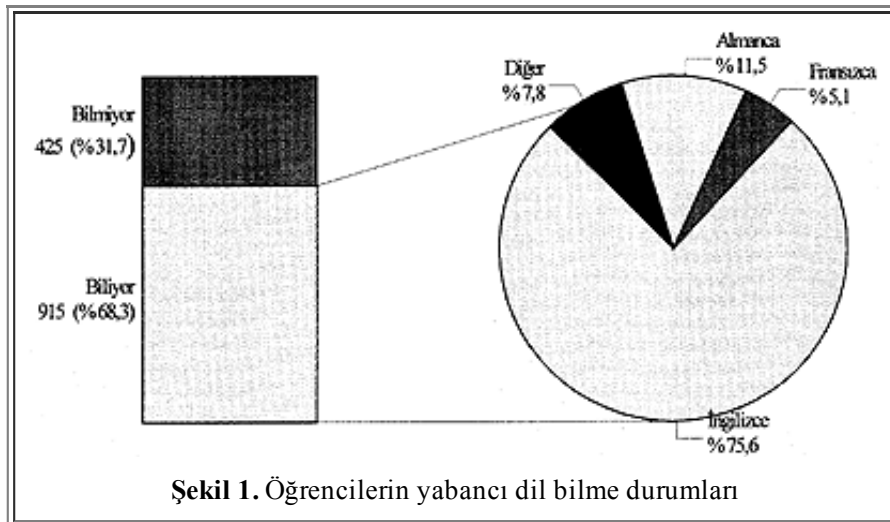
%62.3'ü kendi istekleri ile Tıp Fakültesini seçtiklerini belirtmektedir. Öğrencilerin %27.9'unun ailelerinin isteği ve önerisi doğrultusunda Tıp Fakültesini tercih etmeleri dikkat çekicidir.

Öğrencilerin "tıp fakültesine girdikten sonra pişmanlık duyduunuz mu" sorusuna verdikleri yanıtlara baktığımızda; öğrencilerin 364'ü (%27.2) tıp fakültesine girdikten sonra pişmanlık duyduğunu, 676'sı (%50.4) pişmanlık duymadığını, 300'ü (%22.4) ise bu konuda kararsız olduğunu belirtmektedir. Bu soruya verilen yanıtların oranları erkeklerde sırası ile %30.3, %47.2 ve %22.5 iken kızlarda ise %22.8, %55.0 ve %22.2 olup verilen yanıtlar açısından erkek ve kız öğrenciler arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır ($\chi^2=10.8$, $p=0.004$).

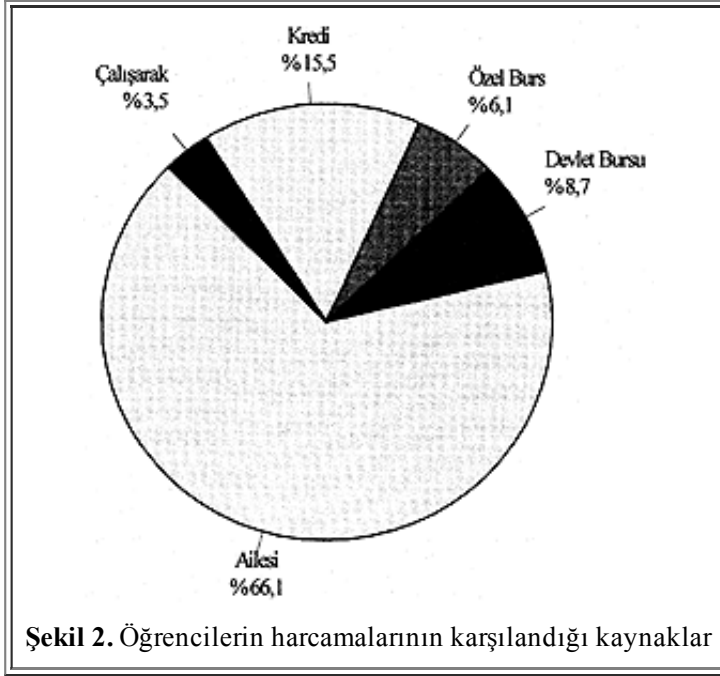
Tablo III. Öğrencilerin Tıp Fakültesi Eğitimi Sırasındaki Barınma Yerleri

Barınma Yeri	Erkek		Kız		Toplam	
	n	(%)	n	(%)	n	(%)
Aile yanı	243	31.1	295	52.9	538	40.1
Akraba yanı	34	4.3	13	2.3	47	3.5
Devlet yurdu	142	18.2	69	12.4	211	15.7
Özel yurt	65	8.3	14	2.5	79	5.9
Tek başına özel ev	97	12.4	60	10.8	157	11.7
Arkadaşlarıyla özel ev	173	22.1	94	16.8	267	19.9
Birden fazla seçenek	28	3.6	13	2.3	41	3.2

Öğrencilerin yaklaşık % 40'ının ilk üç tercihlerinde Tıp Fakültesinin yer almamış olmasından öncelikli olarak bu mesleği seçmedikleri anlaşılmaktadır. Fakülte'de okurken bu mesleği seçmiş olmasından dolayı pişmanlık duyanların oranı da hiç azımsanmayacak derecede yüksektir. Bunlar ülkemizde tıp hizmetinin bir çok isteksiz hekim tarafından yürütülmekte olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin tıp fakültesi eğitimi sırasındaki barınma yerlerine göre dağılımı Tablo III'de verilmektedir. Tabloda görüldüğü gibi öğrencilerin %43.6'sı Aile veya Akrabası yanında barınmaktadır. Öğrencilerin %21.6'sı Devlet veya Özel Yurtlarda, %11.7'si tek başına Özel evde, %19.9'u ise Arkadaşları ile bir özel evi paylaşarak barınmaktadır.

Öğrencilerin Yabancı Dil bilme durumları Şekil 1'de verilmektedir. Öğrencilerin %68.3'ü yabancı dil bildiklerini belirtmektedir. Öğrencilerin bildikleri yabancı diller içerisinde %75.6 ile İngilizce ilk sırayı teşkil etmektedir. Yabancı dil bilmeyenlerin oranı %31.7 dir. Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin tıp eğitimi sırasındaki harcamalarının karşılandığı kaynaklar Şekil 2'de verilmektedir. Şekilde görüldüğü gibi öğrencilerin %66.1'inin harcamaları ailesi tarafından karşılanmaktadır.

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerden 157'si (%11.7) tıp eğitiminin paralı olması gerektiğini, 1035'i ise (%77.3) tıp eğitiminin parasız olması gerektiğini belirtmiş olup 148 öğrenci ise (%11) bu soruya yanıt vermemiştir.

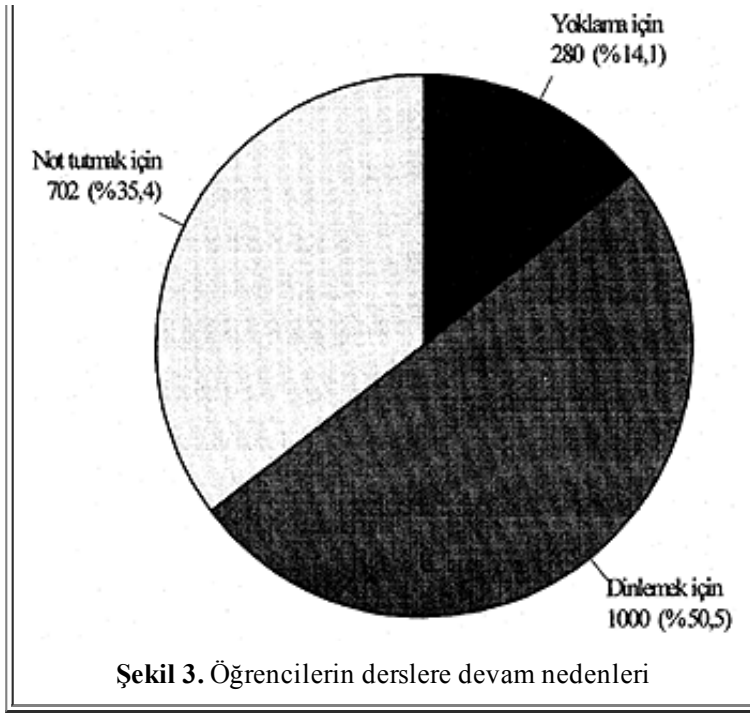
Tablo IV. Öğrencilerin Fakülte'deki Derslere Devam Durumları

Devam Durumu	Teorik Dersler		Pratik Dersler	
	n	(%)	n	(%)
Düzenli olarak devam ederim	806	60.1	1211	90.4
Düzensiz olarak devam ederim	423	31.6	87	6.5
Hiç bir derse girmem	13	1.0	4	0.5
Yoklama varsa derse girerim	98	7.3	38	2.8

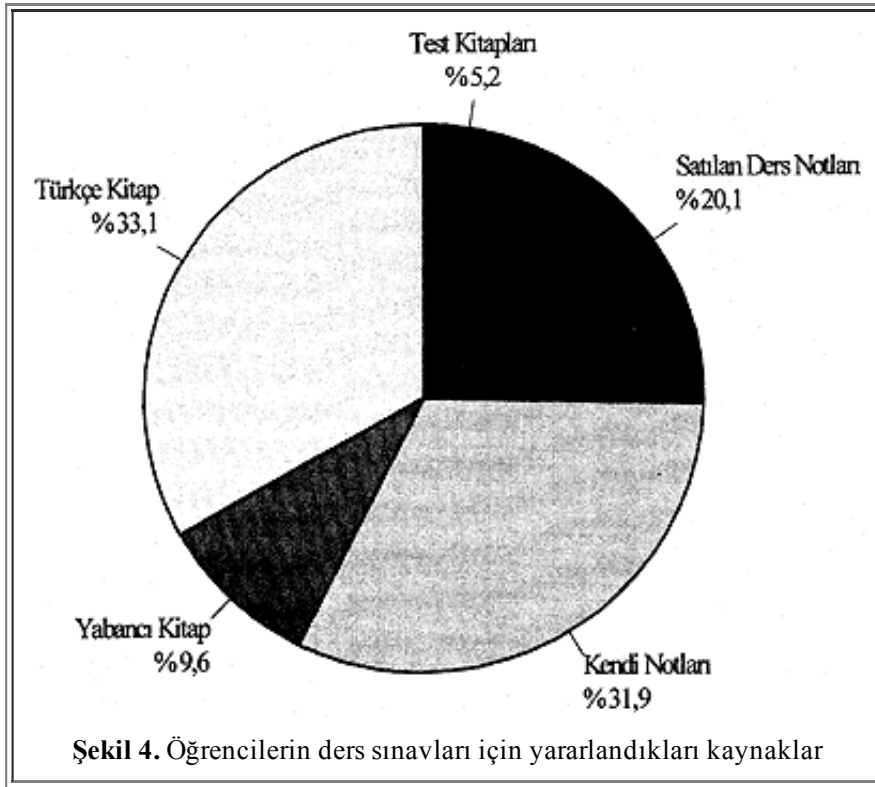
$$c^2=333.92, p < 0.001$$

Öğrencilerin fakülte'deki derslere devam durumları ile ilgili görüşleri Tablo IV'de verilmektedir. Öğrencilerin teorik derslere %60.1'i, pratik derslere ise %90.4'ü düzenli olarak devam ettiklerini belirtmektedirler. Öğrencilerin tıp eğitimi sırasındaki teorik ve pratik derslere devam nedenleri ise Şekil 3'de verilmektedir. Öğrencilerin %50.3'ü derse dinleyerek öğrenmek için, %35.4'ü not tutmak için, %14.1'i ise yoklama olduğu için derslere devam ettiklerini belirtmişlerdir.

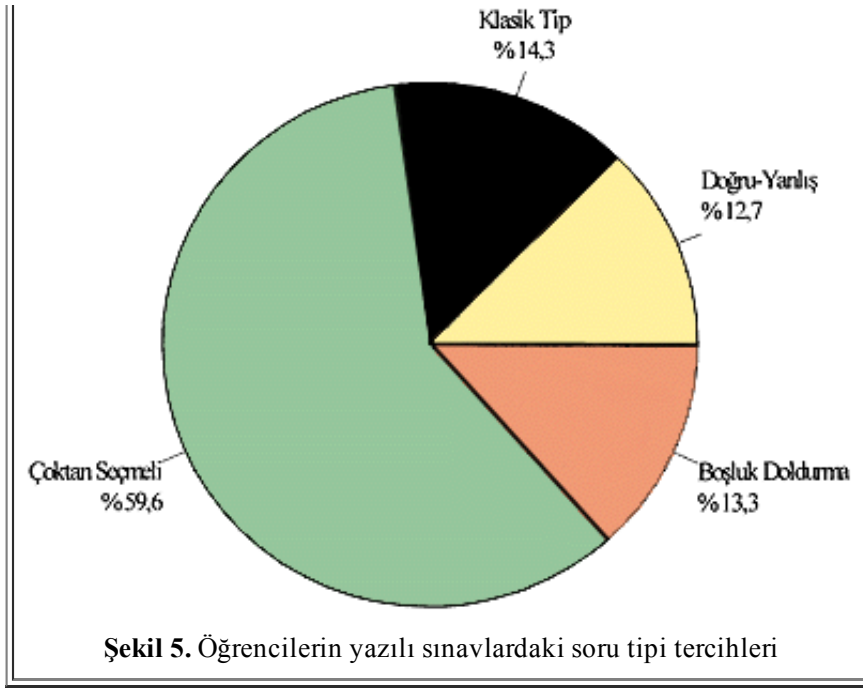

Öğrencilerin fakültedeki derslerin sınavlarına hazırlanırken yararlandıkları kaynakların dağılımı Şekil 4'de verilmektedir. Öğrencilerin büyük bölümü Kendi Notları veya satılan ders notları ile sınavlara hazırladıklarını belirtmişlerdir.

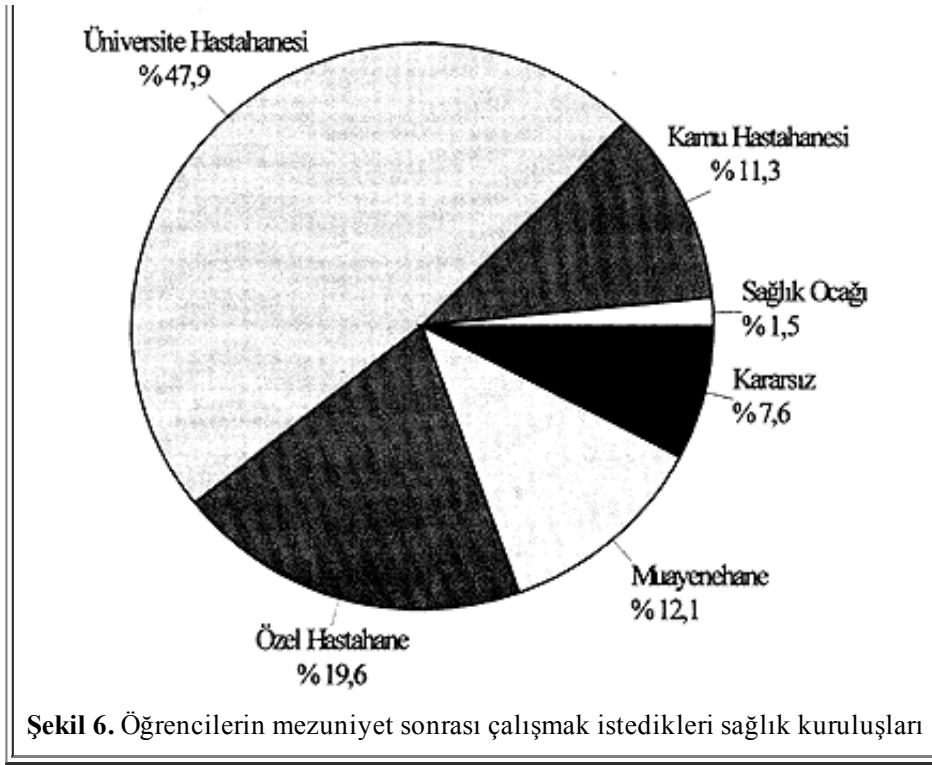
Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin tıp eğitimi sırasındaki derslerin sınavlarında tercih ettikleri sınav tiplerine baktığımızda; öğrencilerin 366'sı (%27.3) sadece yazılı sınav, 50'si (%3.7) sadece sözlü sınav, 924'ü ise (% 69.0) hem yazılı hem sözlü sınav olmasını tercih etmektedir. Diğer taraftan öğrencilerin yazılı sınavlardaki soru tipi tercihleri ise Şekil 5'de verilmektedir.

Tablo V. Öğrencilerin Mezuniyet Sonrası ile İlgili Düşünceleri

	Erkek		Kız		Toplam	
	n	(%)	n	(%)	n	(%)
Uzmanlık Eğitimi	684	87.5	516	92.5	1200	89.6
Pratisyen olarak çalışma	23	2.9	7	1.3	30	2.2
Hekimlik dışında bir iş	20	2.6	6	1.1	26	1.9
Kararsız	55	7.0	29	5.2	84	1.3

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin "tıp fakültesinden mezun olduktan sonra ne yapmak istiyorsunuz" şeklindeki soruya verdikleri yanıtların dağılımı Tablo V'de verilmektedir. Öğrencilerin %89.6 gibi büyük bölümü mezuniyet sonrası Uzmanlık eğitimi yapmak istediğini belirtmektedir. Kasapoğlu'nun⁵ 1988 yılında yaptığı araştırmada uzmanlık yapmak isteyenlerin oranı % 93.5, Bakır'ın⁶ 1993 yılında yaptığı araştırmada %93 iken bu oran bizim çalışmamızda %89'a gerilemiştir. Bu gerileme pratisyenlik yapmak isteyenlerin oranındaki artıştan değil hekimlik dışında başka bir işte çalışmak isteyenlerin oranındaki artıştan kaynaklanmaktadır. Bu bulgu ülkemiz ihtiyaçlarına uygun değildir. Öncelikli sağlık sorunları nedeniyle pratisyenliğin özendirilmesi ve öğrencilerin bu ihtiyaç açısından bilinçlendirilmesi gerekliliği açık iken Tıp eğitimi süresince aksi bir etkilenim olduğu söylenebilir. Ayrıca Tıp Fakülte'lerinden mezun olanların sayısındaki büyük artış nedeniyle uzman olmak isteyen hekimlerin bir çoğu da Tıpta Uzmanlık Sınavını (TUS) kazanamamaktadır. TUS'u kazanamayan hekimler ya pratisyenlik yapmayı yeniden TUS'a çalışmayı, ya da pratisyenlik yaparken TUS'a hazırlanmayı tercih etmektedir. Bu durum da yapmakta oldukları görevi benimsememeleri ya da aksatmaları ile sonuçlanmaktadır. Bu durum ülkemiz için çok önemli olan birinci basamak sağlık hizmetlerinin aksamasına neden olmaktadır.

Öğrencilerin tıp fakültesinden mezun olduktan sonra çalışmayı arzu ettikleri sağlık kuruluşlarının tiplerine göre dağılımı ise Şekil 6'da verilmektedir. Öğrencilerin büyük bölümü Kamu Hastanelerinde çalışmak istediklerini belirtmektedir. Öğrencilerin sadece %1.5'inin sağlık ocağında çalışmak istemesi dikkat çekicidir.

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerden uzmanlık eğitimi yapmak isteyenlerin uzmanlık eğitimi yapmak istedikleri sağlık kuruluşlarına baktığımızda; 961'i (%71.7) üniversite hastahanesinde, 97'si (%7.2) devlet hastahanesinde, 52'si (%3.9) özel hastahane, 35'i ise (%2.6) SSK hastahanesinde uzmanlık eğitimi yapmak istediğini belirtirken, 195'i ise (%14.6) uzmanlık eğitimi için sağlık kuruluşunun farketmeyeceğini belirtmektedir.

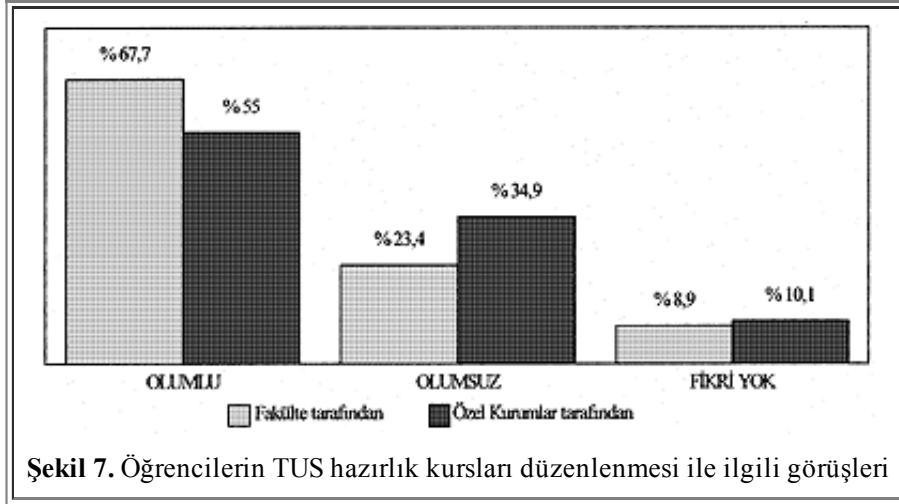
Uzmanlık eğitiminin paralı olması konusunda öğrencilerin görüşlerine baktığımızda; öğrencilerin 120'si (% 9.0) uzmanlık eğitiminin paralı olması gerektiğini belirtirken, 1083'ü (%80.8) uzmanlık eğitiminin parasız olması gerektiğini belirtmektedir. 137 öğrenci ise (%10.2) bu konuda kararsızdır.

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin fakültede aldıkları eğitimin pratisyen hekimlik ve Tıpta Uzmanlık Sınavı için yeterli olup olmadığı konusundaki görüşlerine baktığımızda; Öğrencilerin %20.2'si pratisyen hekimlik için aldıkları eğitimin yeterli olduğunu belirtmelerine karşılık, Tıpta Uzmanlık Sınavı için aldıkları eğitimin yeterli olduğunu belirten öğrencilerin oranı %12.8'dir. Öğrencilerin %68.9'u pratisyenlik hekimlik için, % 76.7'si ise Tıpta Uzmanlık Sınavı için aldıkları eğitimin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir.

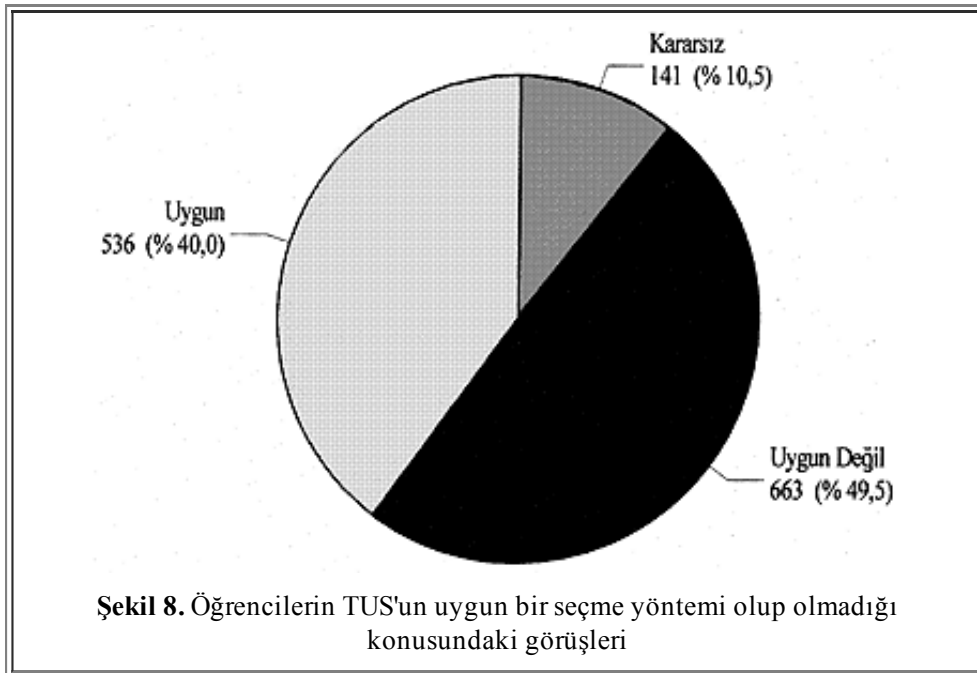
Diğer taraftan öğrencilerin özel hastahaneler tarafından uzmanlık eğitimi verilmesi ile ilgili görüşlerine baktığımızda; öğrencilerin 611'i (%45.6) özel hastahaneler tarafından uzmanlık eğitimi verilmesini olumlu karşılarken, 597'si (%44.6) özel hastahaneler tarafından uzmanlık eğitimi verilmesine olumsuz bakmaktadır. Bu konuda 132 öğrenci ise (%9.9)

kararsızdır.

Öğrencilerin 619'u (%46.2) TUS için ek olarak çalışma yaptıklarını belirtmektedir. Öğrencilerin TUS için ek çalışma sürelerine baktığımızda; %22.9'u günde 1 saat, % 37'si günde 2 saat, %17.1'i günde 3 saat, %10.0'u günde 4 saat ve %13'ü ise günde 4 saat ve üzerindedir. Öğrencilerin TUS için fakülte ve özel kurumlar tarafından hazırlık kursları düzenlenmesi ile ilgili görüşleri Şekil 7'de verilmektedir. Şekil'de görüldüğü gibi öğrencilerin büyük bölümü bu tip kursların açılması konusunda olumlu yönde görüş belirtmektedirler.

Öğrencilerin TUS'un uygun bir seçme yöntemi olup olmadığı konusundaki görüşleri Şekil 8'de verilmektedir. Öğrencilerin %49.5'i Tıpta Uzmanlık sınavının uygun bir seçme yöntemi olmadığını belirtmektedir. Şekilde görüleceği gibi öğrencilerin %14.1'i bu konuda kararsız olduklarını belirtmiştir.

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerden TUS'a hazırlananların TUS için yararlandıkları kaynaklara baktığımızda; %39.5'i Türkçe Ders Kitaplarından, %18.4'ü Türkçe Test Kitaplarından, %12.5'i Yabancı Ders Kitaplarından, %11.2'si derslerde tuttuğu ders notlarından, %9.4'ü piyasada satılan ders notlarından, %9.0'u ise Yabancı Test Kitaplarından

hazırladıklarını belirtmektedir.

Tablo VI. Öğrencilerin Tercih Ettikleri Uzmanlık Dalları

Uzmanlık Dalı Tercihi	Erkek (%)	Kız (%)	Toplam (%)
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları	13.9	18.7	16.0
İç Hastalıkları	14.5	13.5	14.1
Kadın Hastalıkları ve Doğum	9.2	20.1	13.0
Kalp Hastalıkları	9.7	7.9	9.0
Genel Cerrahi	9.7	5.6	8.0
Göz Hastalıkları	8.5	6.8	7.8
Kulak Burun Boğaz Hastalıkları	6.9	4.3	5.8
Plastik Cerrahi	3.8	1.7	2.9
Psikiyatri	2.5	3.2	2.8
Göğüs Kalp Damar Cerrahisi	3.4	1.4	2.6
Nöroloji	1.9	3.2	2.5
Radyoloji	3.5	1.2	2.5
Dermatoloji	1.4	2.8	2.0
Ortopedi ve Travmatoloji	3.1	0.1	1.9
Beyin ve Sinir Cerrahisi	1.7	0.9	1.4
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon	0.8	1.7	1.2
Diğer Uzmanlık Dalları*	5.5	6.9	6.5

* Tercih yüzdeleri %1 ve %1'in altındaki uzmanlık dalları toplamı

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin mezuniyet sonrası yapmak istedikleri uzmanlık dalları ile ilgili tercihleri Tablo VI'da verilmektedir. Erkek öğrenciler en fazla (%14.5) İç Hastalıkları, kız öğrenciler en fazla (%20.1) Kadın Hastalıkları ve Doğum, toplam olarak ise Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları dalında uzmanlık yapmak istemektedir. Bakır⁶ tarafından yapılan araştırmada da öğrencilerin tercih ettikleri uzmanlık dalları benzer şekilde sıralanmış olması öğrencilerin uzmanlık dalı tercihlerinde bu süre içinde bir değişiklik olmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo VII. Öğrencilerin Yapmak İstedikleri Uzmanlık Dallarını Tercih Nedenleri

Tercih Nedeni	Erkek(%)	Kız (%)	Toplam (%)
Maddi açıdan tatmin olmak	24.8	17.3	21.5
Tek branşta uzmanlaşmak	11.8	18.0	14.5
Daha iyi hekimlik yapmak	12.5	14.0	13.1
Bu uzmanlık dalını sevmem	11.7	9.9	10.9
Akademik kariyer yapmak	10.2	10.2	10.2
Pratisyen hekimliğin önemsiz olması	7.1	9.8	8.3
Mesleki açıdan tatmin olmak	8.1	5.8	7.1
Manevi açıdan tatmin olmak	3.9	3.4	3.7
Uzmanlara toplumun güven duyması	2.3	1.8	2.1

Serbest çalışma olanağının olması	0.7	1.3	1.0
İşsiz kalmamak	0.8	1.1	1.0
Diğer nedenler	6.1	7.4	6.6

Araştırma kapsamına alınan tıp öğrencilerinin mezuniyet sonrası yapmak istedikleri uzmanlık dallarını tercih nedenleri ise Tablo VII'de verilmektedir. Tercih nedenlerinin en büyük bölümünü maddi açıdan tatmin olmak gelmektedir. Öğrencilerin %8.3'ünün pratisyen hekimliğin toplumda önemsiz oluşu nedeni ile Uzmanlığı tercihleri dikkat çekicidir.

Tablo VII'de "Daha iyi hekimlik yapmak" yanıtını verenlerin oranı %13.1'dir. Oysa "daha iyi hizmet" ihtiyacı olana hizmettir. Öğrenciler arasında pratisyen olarak hizmet vermenin "iyi hekimlik olmadığı" yönünde yanlış bir inanç oluştuğu ve öğrencilerin bundan etkilendikleri anlaşılmaktadır. Tıp eğitimi süresince birinci basamak sağlık hizmetlerinin gerekliliği, pratisyen hekimin bu aşamadaki önemi vurgulanmalıdır.

SONUÇ ve ÖNERİLER ▲

Çalışmamızın yapıldığı Tıp fakültesinin öğrencileri mezun olurken ülkemiz gerçeklerini tam olarak benimseyememiş gözükmektedir. Bu mezuniyet öncesi eğitimdeki eksikliklerden kaynaklanabileceği gibi birinci basamaktaki çalışma şartlarından da kaynaklanıyor olabilir. Ayrıca toplumun pratisyen hekime bakışının değiştirilmesi, başka bir deyiş ile toplumun eğitilmesi de çok önemlidir. Tıp fakültesi öğrencilerinde bu tip araştırmaların belli periyotlarda tekrarlanarak yapılması ve ülke düzeyinde tüm fakültelerde yaygınlaştırılması ülkemizdeki tıp fakültelerindeki hem öğretim üyeleri ve hem de öğrenciler için ülkemizde uygulanan tıp eğitimi açısından yol gösterici olacaktır. Ayrıca bu tip araştırma sonuçlarından yararlanarak ülkemizdeki tıp eğitiminin kalitesinin artırılması için büyük yarar sağlayacaktır.

ÖZET ▲

Ülkemizde sağlık göstergeleri halen arzu edilen düzeye getirilememiştir. Sağlık göstergelerinin iyileşmesi birinci basamak sağlık hizmetlerinin iyi düzenlenmesinin yanısıra birinci basamak sağlık hizmetinde görev alacak pratisyen hekimin sayısına ve kalitesine bağlıdır. Tıp fakültelerinin hekimin yetiştiği yegane kaynak olduğu gerçeğinden hareketle fakültemizde öğrenim görmekte olan öğrencilerin tıp fakültelerine başlangıçlarındaki etkenler ve tıp öğrenimi sonrası hakkındaki düşünceleri araştırılmak istenmiştir.

Araştırma Cerrahpaşaa tıp Fakültesi'nde 1995 - 1996 Eğitim - Öğretim yılında 2, 3, 4, 5, 6. Sınıflarda öğrenim gören toplam 1340 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Hazırlanan anket formları öğrencilere dersliklerde gruplar halinde dağıtılmış, gerekli açıklamalar yapılarak doldurmaları sağlanmış, elde edilen veriler uygun istatistiksel yöntemlerle değerlendirilerek bulgular ve tartışma bölümünde sunulmuştur.

Öğrencilerin yaklaşık % 40'ının ilk üç tercihlerinde Tıp fakültesinin yer almamış olmasından öncelikli olarak bu mesleği seçmedikleri

anlaşılmaktadır. Fakülte'de okurken bu mesleği seçmiş olmasından dolayı pişmanlık duyanların oranı azımsanmayacak derecede yüksektir. Öğrencilerin sadece % 2.2 gibi düşük bir oranı tıp fakültesinden mezun olduktan sonra pratisyen hekim olarak çalışmayı düşünmektedir, buna karşılık bir dalda uzmanlaşmayı düşünenlerin oranı % 87.5'dir.

Ülkemizin temel sağlık göstergelerinin daha iyi olması için tıp eğitiminde birinci basamak sağlık hizmetlerinin önemini vurgulanması yanısıra, birinci basamak sağlık hizmetlerinde çalışacak pratisyen hekimin maddi ve manevi tatmini ve halkın pratisyen hekime bakış açısından değişmesi gerekmektedir.

KAYNAKLAR ▲

1. Chant ADB. Designing a Doctor? Lancet 1991; 338: 888.
2. Godfrey R. Designing a Doctor, all change? Lancet 1991; 338: 297-299.
3. Richards BF, Cemaga LD. A comparison between students in problem-based and traditional curricula at the same medical school: preparing for the NBME Part I. Med Educ 1993; 27: 130-136.
4. Türkiye İstatistik Yıllığı 1995, TC Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü, Ankara, 1996.
5. Kasapoğlu A. Tıp eğitimi; Uygulamalı ve sosyolojik bir araştırma, AÜ Basımevi, Ankara, 1992.
6. Bakır B. Bir tıp fakültesi öğrencilerinin mezuniyet sonrası beklentileri. Toplum ve Hekim 1994; 9: 63-67.

-
- *Anahtar Kelimeler:* Tıp Eğitimi, Tıp Öğrencisi, Mezuniyet Sonrası; *Key Words:* Student of Medicine, Medical Education, Post Graduate; *Alındığı Tarih:* 09 Ağustos 1999; Yard. Doç. Dr. Selçuk Köksal, Uz. Dr. Suphi Vehid, Dr. Ethem Erginöz, Prof. Dr. Ayşe Kaypmaz: İÜ Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı; Uz. Dr. Aydın Tunçkale, Prof. Dr. Fikret Sipahioğlu: İÜ Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Genel Dahiliye Bilim Dalı; Uz. Dr. Ali Çerçel, Prof. Dr. Ahmet Nejat Özbal: İÜ Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi Anabilim Dalı; *Yazışma Adresi (Address):* Dr. S. Köksal, İÜ Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı, 34303, Cerrahpaşa, İstanbul.

